

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 178.

V Ljubljani, v soboto 5. avgusta 1893.

Letnik XXI.

Slavnost v Cetinju.

Mala, a junaška Črnagora slavila je minole dni od 25. do 30. julija pomenljivo slavnost v Cetinju, v Obodu in v Podgorici. Pomenljiva je bila ta slavnost, ker slavili so Črnogorci spomin, da so imeli v Črnigori že pred 400 leti tiskarno v Obodu.

Komaj je minulo petdeset let, odkar je Gutenberg izumel tisek, že je imela Črnagora svojo tiskarno. Kadar mnoga mesta, ki se dandanes slavé kakor kulturna središča, niso poznala tiskane knjige, tedaj že so se tiskale knjige v Črnigori, in sicer tako krasno in dovršeno, da se z njih tiskom ne morejo meriti mnoge pozneje v Benetkah natiskane knjige.

Ta dogodek je prevažnega kulturnega pomena, in želeti je, da si ga Evropa dobro zapomni. Kadar se je namreč govorilo in pisalo o Črnigori dosedaj, slavila se je sicer hrabrost črnogorska, toda slikali so se Črnogorci prav kakor razbojniki, hajduki, neomikani, surovi; Črnagora se je opisovala kakor brlog teh oboroženih hajdukov, krvi, tujega imetja in življenja željnih.

Pač so bili Črnogorci vsikdar oboroženi, a morali so se boriti, morali so braniti svojo vero, svoje ognjišče nasproti Turkom, in jedino Bogu in svojemu pogumu imajo se zahvaliti, da so njih borbe za „krst častni“ in „slobodu zlatu“ bile zmagovite ter da so jim do danes ohranile zlato prostost.

Kak lep napredek bi bili smeli pričakovati pri tako zgodaj vzbujenem narodu, ki je imel že v 15. stoletju svoje knjige, pri narodu telesno tako krepkem in duševno silno nadarjenem, da ni bil krvoločni, zemljelačni Turek, ki je sokolom črnogorskim iztrgal iz rók pisalo ter jim porinil meč, katerega skoro do danes niso smeli odložiti.

O slavnostih poročajo listi, da so se vršile jako slovesno. Črnagora, ki pozná v svoji zgodovini le malo veselih dogodkov, hotela je to spominsko slavnost praznovati tem slovesnejše, odela se je te dni v praznično obleko. Mesto Cetinje je bilo vse v zastavah, po raznih pečinah bilo je na tisoče in tisoče kresov, katere so vžigali ob večerih slavnostnih dnij.

Dné 25. julija pričeli so dohajati góstje od blizu in daleč. Prišlo je 30 zastopnikov Srbov; lep je bil prizor, ko so došli v Cetinje Hercegovci; bilo jih je kakih 300. Zvečer je bilo mesto krasno razsvetljeno okoli in okoli, po brdih pa so goreli kresovi. Na tisoče ljudstva vrvelo je za godbo, ki se bližala knežjemu dvoru, kjer so pozdravili kneza Nikito I.; na to so se ondi vršile razne igre, ki se izvajajo s petjem.

Dné 26. julija sprejemal je knez v svojem dvorec razne deputacije, ki so mu donesle pozdravov in odlikovanj od blizu in daleč. V imenu kneza pozdravi vse došle odlične góste prestolonaslednik Danilo. Lepo ga je bilo videti, ko je kazal pred seboj na hleb in sol, kot najlepši simbol jugoslovanskega gostoljubja.

Zastopniki vseučilišč v Peterburgu, Harkovu, Kazanu, Parizu in Oksfordu so ob slovesni priliki knezu izročili diplome, s katerimi so imenovana vseučilišča odlikovala kneza kot svojega častnega doktorja.

Slovesna služba božja se je vršila v dvorni kapeli, kjer počivata gospodarja Črnogore, Ivo in Gjorgje Crnojevića, prouzročitelja te slavnosti.

Dné 27. in 28. julija nadaljevale so se slavnosti v Obodu, kjer je bila prva tiskarna, v Podgorici, v Reki Crnojevićev itd.

Dné 29. julija je bila dokončana slavnost s svečano predstavo „Balkanske carice“.

Dal Bog, da bi Črnogorci krepko napredovali na kulturnem polju, ter da bi se razmere Črnogore z Rimom, ki so pod Leonom III. toliko ugodne, še vedno bolj lepšale, da bi kmalu se mogli objeti z njimi vsi kot katoličani, kakor z brati po veri in krvi!

Spomini na poljski katol. shod.

(Dalje.)

Židovstvo.

Se jedna nevarnost je vnanje, ker ne izvira iz naše krvi in naše nature, a notranja, v kolikor je že nam prirasla. Mej vsemi deželami na svetu ima naša domovina največ židov. V našem stoletju, ko več razloček vere ne dela nobenega razločka v državnih pravicah, židje čudovito bogate in pridobivajo čudoviti vpliv in prevago. Židom pri tem pomaga njih mnogovrstni prirojeni bistri um, njih spretnost in varčnost. In v sedanjem stoletju, katerega jedno glavnih znakov je boj proti krščanstvu, se mora ta narod, ki je bil nekđaj izvoljen in je v bodoče odločen za to, da se preobne, naravno, po pameti in zaradi pospeševanje svoje vere udeleževati tega boja. Vsled tega vidimo v vsej Evropi, da se židje udeležujejo pri vseh protikristijanskih spisih, društvih in podjetjih. Pri nas utegne židovsko vprašanje, ker je toliko židov in ker vedno prihajajo v dotiko z vsemi sloji naroda, biti nevarneje in težje kakor kjer koli.

Kako naj se to vprašanje reši? Pokaže in pri-nese li čas to rešitev? Danes le vidimo in vemo, kako se rešiti ne dá.

V Franciji, Nemčiji in nekoliko že tudi pri nas začena narod sovražiti žide, ko vidi kako bogate in si pridobivajo vpliv. Čudno je: v onih deželah, kjer so najprej se domišljivali in propovedovali: da

LISTEK.

Pantheon.

Arabeske. Napisal Josip Jaklič.

VII. Themis.

Najbrž še ne veste ne, kje je Vesnica?

Na zemljevidu Evrope bi zastoj iskali to imé, ker ni niti za trgovino važno mesto niti iz katerih koli družih ozirov. Morebiti zaide vsacih trideset ali še več let kak krošnjar v te kraje in to je že važen dogodek v vesniški zgodovini. Razven tega pade še vsako leto kedó s érešnje ter si zlomi vrat, véasih pa tudi samó roko ali nogo. To je pa tudi vse!

Časopisov, pošte ali kaj tacega pri nas nimamo, naravno ker nihče brati ne zna. Za zdravnika še ne vemo ne, saj če je kdo bolan, skuha mu Vrbé-tova Urša grenki pelaj ali vrednice, pa je spet dobro. I. t. d.

Med vesniškimi možaki odlikuje se v prvi vrsti Gregorjev Lovre, poleg njega pa Pisančev France.

Umevno je, da je jeden njiju vesniški župan, drugi pa podžupan. Prvi ima nos malo potlačen, drugi nekoliko nogo zakrivljeno, očitno znamenje, da sta se v mladih dneh iz gole poželjivosti preveč plazila po sadnem drevju, ali káli?

Naravno sta bila oba možá sosedá in prijatelja, naravno tudi oba oženjena in istotako imela tudi vsak kopico otrok. Bila sta vedno skupaj in zató bi ju bili Vesničanje, če bi bili kaj boljše poučeni o grški mythologiji, imenovali „Orestes in Pylades“, ali pa kakó drugače. Ker pa tega znali niso, rekli so jima samó Gregorač, oziroma Lovrač in Pisanec.

V pozni jeseni ležal je na kvaterni petek — v resnici nesrečnega dné — Gregorjev Lovre na veliki zeleni peči in si ogreval zmrzle ude. Zunaj je rjul mrzel sever in tudi sneg je pričel po malem naletávati. — Tu mu šine v glavo neumna misel, da bi bilo dobro posekati staro smreko, ki je stala na meji njegovega in Pisančevega vrta. In res, ko se po večerji vsede na majhen rúdeče pobarvan stolec in si sezuva z umazanimi ovoji napolnene črvlje, spomni se svojega sklepa in pravi sinu, dolgoveznemu, nerodnemu fantu: „Veš kaj, Tone, jutri boš posekal tisto smreko tam na vrtu“.

Ta sama na sebi nevažna stvar bi bila ostala brez vsacega pomena, da ni vrag navdihnil Pisančevega Franceta z jednako mislijo, ko je isti večer gledal skozi okno, kakó poletavajo vrane od drevesa do drevesa, ter si v gostem smrečinem vejevju iščejo zavetišča.

* * *

Ko je Gregorjev Tone za rana pojedel skoraj celo skledo kislega zelja in lepo kopico kuruznih

žgancev, se je veselo obliznil, vzal sekiro, pljunil si zadovoljno v roke in pričel posekavati drevó.

„I kako pa da posekavaš smreko, saj je vendar naša“, oglasil se je iz-za skednja hripavi glas Pisančevega Matijca. In kmalu za njim prikaže se na dvorišču tudi oče njegov. Mencal si je prav nevoljno oči. Las so se držale rése in pa ostanki sená. Kakor je bilo videti, je bil zató émeren, ker slabo spal.

„Meni nič mari, oče so mi rekli“, odvrnil je zategnjeno Tone in hitel posekavati.

Ta odgovor pa ni bil Pisancu dovolj, ker je bil preveč na kratko nasajen in je bil uže v duhu preračunal, koliko mu bo vrglo drevó. Zato je jezno krevljal érez dvorišče, skočil érez nizki plot in šel naravnost k Lovretu v hišo.

Le-ta je še ležal v postelji in zadovoljno smrčal, ko ga France vzbudi z ljubeznivim pozdravom (in ljubeznivi smo vsi, kar nas je Vesničanov): „Hej, vstani vražja duša! Kdo ti je pa rekel mojo smreko posekavati? — Čakaj, jaz ti bom že pokazal, kar ti gré“.

„Kaj boš ti pokazal, šleva šlevasta? Smreka je moja, ne pa tvoja“. Pri tem se je sklonil kvišku.

Sedaj pa je bil ogenj v strehi. France je široko odprl oči in usta, hoteč mu srdito odgovoriti. Pa, ali se je premislil ali pa mu ni prišla prava beseda na jezik, stisnil je zobé in samo pristavil: „Vražja duša!“ Nato pa je z vso silo zaloputnil vrata za seboj.

zaradi vere in razmerja k Bogu, še ni nobene razlike mej ljudmi, tako hudo čutijo to različje krvi, ko se je jedva odpravila razlika mej kristijani in židi. Iz tega izvira sovraštvo do židov, kar pripadajo tujemu človeškemu plemenu. To sovraštvo že ima svoje ime: povsod slišiš in čitaš o protisemitizmu.

Protisemitizem je napačen in nevaren. Napačen je, ker ni krščanski in pravičen, temveč okrut. Dovoljeno ni, da bi sovražil svojega bližnjega, ker ga je Bog ustvaril drugače kakor mene. Ta protisemitizem utegne jedenkrat praktično biti jako nevaren kjer; bi se ustavilo podneteno sovraštvo jednega sloja prebivalstva proti drugemu? Posebno pri nas, kjer so židje raztreseni po vsej deželi, pomešani povsod s prebivalstvom in povsod nadlegujejo druge ljudi, bi bila ta nevarnost hujša, kakor kje drugod. Bog nas obvaruj protisemitizma.

Kaj je torej storiti? Mari hočemo mi pustiti, da nas preženejo in uničijo. gmotno podkopljejo, moralno in socialno pa pokore? To je jedno onih vprašanj, v katerih si narodi sami morajo in morejo pomagati. Kako pa? Tako, kakor si že začinjajo pomagati na pošten, dovoljen in pravičen način. Omejenje pijanstva in oduševstva, kaže že vidne vspehe. Kristijanske prodajalnice in trgovska društva, če tudi so mlada, tudi napredujejo. Če tudi je žid spretnejši in že popred in večkrat kristijanom v škodo si izkoristil tiste olajšave, katere je našel v sedanjih zakonih, vendar so nam ravno tisti zakoni na razpolago in so nam odprta ravno tista pota. Le poskusimo hoditi po tacihih potih ustanavljajoč kristijanske prodajalnice, trgovska, obrtna in industrijska društva; po tej poti, ki je sicer počasna, pa gotova in priprosta, našli bomo ono ravnotežje v denarnih sredstvih, ki nam še manjka, in zopet dobili bomo v roke obrt in trgovino, katero smo pred stoletji pustili iz rok.

Na dalje je za bodočnost pridobiti, kar se tudi sedaj ne sme zgubljeni — moralna prevaga in pa posedovanje zemlje. Jedno je z drugim trdno združeno. Tukaj korinini dolžnost katoliške in politične zavesti, tukaj se zoper to in zoper ono pogosto greši. Ta greh je to, da se njive predajajo, prodajo in dajo v zakup v nekristijanske roke. A se lahko izognemo mnogemu pohujšanju in pri tem le pridobimo. Ali kaj se zgubi pri tej dobri kupčiji? Podlago verske in narodne bodočnosti našega naroda.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. avgusta.

Mladočehi in realisti. Shod mladočeških zaupnikov, ki bode razsojeval razpor mej dr. Julijem Gregrom in profesorjem Masarykom snide se bajé dne 28. septembra. Do ta čas se bode nasprotje že precej poravnalo, ko ne bodo časopisi ga več netili. Masaryk sedaj zatrjuje, da on ni ničesar pravil dr. Šromoti, kateri je vso to stvar spravil v javnost, in

da realisti nikakor niso mislili te stvari izkoristiti proti Mladočehom. Nam se vsekako čudno zdi, kako je dr. Šromota izvedel, ako je Masaryk zares tako molčal. Lahko je pa mogoče, da je profesor pravil komu drugemu, ta pa moravskemu odvetniku. Sicer je pa realistično glasilo že pozneje stvar v toliko pojasnilo, da je moral vsakdo vedeti, kako je s pogumom vrednika „Narodnih Listov“. Glavno ni, kako se je stvar izvedela, temveč to, da je resnica, kar je dr. Šromota pravil na shodu moravskih Staročehov o mladočeški odločnosti. Tega Mladočehi ne morejo več utajiti, naj se mej seboj še tako lepo pobotajo. Staročehski listi bodo že vso stvar Mladočehom vselej poklicali v spomin, kadar bodo trkali na svojo odločnost.

Socijalisti in Mladočehi. Socijalisti so dobri agitatorji, o tem nas so prepričale vsake volitve v Nemčiji, pa tudi v Avstriji smo že imeli to priliko opazovati. To je zapeljalo Mladočeha, da so se jeli potegovati za občno volilno pravico, češ, potem bodo socijalisti agitovali za-nje. Mladočehi so se pa precej motili. Socijalisti delajo sedaj jim največje sitnosti. Na vsakem shodu jih povprašujejo, kako je z občno volilno pravico, če jim kmalu pridobé osemurni delavnik in če se bodo kmalu mogli tikati s knezoma Schwarzenbergom in Auerspergom? Tako socijalisti strogo nadzorujejo mladočeško stranko. Mladočehi so vselej v zadregi, kaj bi odgovorili na taka vprašanja. Socijalisti pa nikakor ne podpirajo Mladočehov. Sedaj je izpraznjen mandat v jednom okraju, kjer imajo socijalisti precej glasov. Takoj so se izrekli proti Mladočehom in postavili svojega kandidata. Naj se uvede občna volilna pravica, bodo socijalisti povsod delali proti Mladočehom in zaradi tega, pravi neki češki list, da se nikdo bolj občne volilne pravice ne boji, kakor Mladočehi sami.

Volitev v Lipnici. Včerajšen telegram je poročal, da je v Lipnici zopet voljen za državnega poslanca Morre. Ta volitev je udarec za nemškono narodno stranko. Morre je bil pristaš nemškono narodne stranke, ali se ni mogel s Steinwenderjem sporazumeti in je izstopil iz njegovega kluba ter odložil svoj mandat. Nemški nacionalci bili so sedaj v zadregi, kajti dobiti niso mogli dolgo nobenega kandidata. Naposled so dobili pl. Pistorja, ali vzlje silni agitaciji niso mogli zmagati z njim. Morre se je pa pred volitvijo z vso odločnostjo izjavil, da z dr. Steinwenderjem nikakor ne sedi več v jednom klubu. Morre je že tretji poslanec, ki je izstopil iz nemškono narodne stranke in vselej so volilci odločili proti tej stranki. Morre menda ne pristopi nobenemu klubu, kakor sta tudi prejšnja dva izstopivša ostala divjaka. Ta volitev je le v toliko veselo znamenje, ker nam kaže, da tudi že to Slovanom nasprotno stranko, ki misli prevzeti dedščino za nemškimi liberalci, gloje črv nesloge. Zaradi tega smemo biti prepričani, da Nemci ne pridejo nič več do tiste veljave, kakor so jo imeli pod Auerspergovo vlado.

Mejnarodni shod socijalistov snide se jutri v Curihu in bode trajal do 12. t. m. Posve-toval se bode o osemurnem delavniku, skrupnih do-ločbah o majskem prazniku, o politični taktiki soci-jalnih demokratov, o tem, kaj naj storé socijalisti ob vojni, o varstvu delavk, o narodni in mejnarodni organizaciji delavskih zadrug, in mejnarodni orga-nizaciji socijalnih demokratov. Da se doseže osem-urni delavnik, se morajo bolje organizovati delavci. Socijalistični zastopniki v parlamentih se pa morajo poprej sporazumeti o kakem skupnem postopanju. Na kongresu se bode priporočalo, ker se boj mej raz-nimi razredi človeške družbe ne dá izvojevati v par-lamentih, da se socijalisti volijo v parlamente, da v njih protestujejo proti današnjemu družbenemu redu, parlamentaričnega dela se pa nimajo poprijeti. Tudi se bode razgovarjalo o tem, če bi bilo mogoče kako sporazumljenje mej revolucionarnimi socijalisti in anarhisti. Iz vsega je vidno, da socijalisti ne de-lajo na to, da bi se socialno vprašanje rešilo mir-nim potom, temveč hočejo le delavce pripraviti, da se poslužujejo sile.

Socijalne stvari.

Hrvatske komunikacije.

Iz Zagreba, 3. avgusta.

Hrvatska s Slavonijo je dobila v novejšem času mnogo železnic, ki so za promet in trgovino s so-rodnimi zemljani velike znamenitosti, četudi niso vse tako izvedene, kakor bi mogle biti na pravo korist Hrvatske. Posebno je reška železnica tako izpeljana, da ima od nje pravo korist le Ogerska in Reka, dočim je hrvatsko Primorje ostalo popolnoma zapuščeno. Zdaj se seveda ugiblje, kako bi se dalo tudi temu kraju pomoči, ali brez pravega upanja, kajti dokler se bo negovala le Reka v trgovskem pogledu, nima za druga mesta nobenega leka. Drob-tine, ki padajo od bogate mize, ne morejo siro-makov nasititi, pa tako je tudi tukaj. Če je vsa trgovina tako napeljana, da se more stekati le na Reko, kaj more pomagati Senju, Bakru, Kraljevi in drugim mestom, če postaviš tjekaj kakšno šolo ali povzdigneš tovarno, ali če se osnuje kopališče kakor v Cirkvenici. Kaj niso to le drobtine za ome-njena mesta, ki so nekaj slovela po svoji trgovini, zdaj pa komaj životarijo. Osiromašeno ljudstvo trga se seveda tudi že za take drobtine, pa pri tem celo pozablja, da Mažar tudi teh drobtin ne dáje brez pelina, kajti reški guverner se ne imenuje v no-vejšem času samo guverner reški, nego že guverner ogersko-hrvatskega Primorja, dokler se ne bo ne-kega dne prelevil v guvernerja ogerskega Primorja. Pa naslov sam mu še ni dosti, on celo nadzira že oblasti v tem Primorju, in hrvatske avtonomne ob-lasti mu izkazujejo vse časti kot svojemu pogla-varju. To pa je po avtonomnem položaju kraljevine

(Dalje v prilogi.)

„Da bi te vsi vrage!“ zakričal je Lovre za njim, potem pa naglo vstal, nataknil brezpetnike in šel na vrt.

Tako sta se razprla za vselej dva najboljša pri-jatelje, vésniška velmoža, Gregoračev Lovré in Pi-sančev Francé, ali kakor bi ju bil Gogolj nazval: mirogradska plemiča Ivan Ivanovič in Ivan Niki-forovič.

„Kaj je še potem stanovitnega na božjem svetu, če se razdere tako prijateljstvo?“ modrovala je Vr-bétova Urša.

* * *

Prišlo je do pravde. Lovré je dobil odvetnika, Francé tudi. Zaslišavale so se pričé, hodili so vsak sodni dan v Ljubljano, mej tem ko je šlo doma vse rakovo pot. Gospóda so prihajali na ogleda, pora-bili cele sode črnila in popisali polne zaboje pa-pirja. Nesrečna smreka pa je ležala tam na planem in že pričela trohneti; kajti pravda se je vlekla leta in leta.

Nazadnje pa je bila stvar gotova, da je smreka Pisančevega Franceta; pa bilo je tudi gotovo, da se le še s silo drži in da bode kmalu prišel na boben. Nič bolje se ni godilo Gregorjevemu Lovretu, ko je moral prodajati tele za teletom, vola za volom iz hleva in plačevati odvetnike.

Kaj se hoče?

In ljudje so se ju tudi jeli ogibati, ko so vi-deli, da nista Bog vé kako trdna. In ko so v pri-

hodnje volili župana in podžupana, ni bil ne prvi ne drugi naših možakov več izvoljen.

In če sta se od daleč zagledala, obrnila sta se vsak na drugo stran. Če sta se po naključju kje srečala, pobesila sta oči in pljunila.

„Da bi te vsi vrage!“ siknil je potihoma Lovré.

„Vražja duša!“ zamrmral je Francé poluglasno, vendar se je koj zadovoljno nasmehnil: „Pa pra-vico imam vendar le jaz.“

* * *

Bilo je nekako o Malem šmarnu, ko je prišel v nedeljo berič iz Ljubljane in se ustavil pred ves-niško cerkvijo, kar se menda že od pamtiveka ni zgodilo.

„Po kaj je neki prišel?“ povpraševali so se.

„Nove davke nam bodo zopet naložili,“ dejali so drugi izmej mož, ki so stali pred cerkvijo na pokopališču, pušili tobak iz kratkih pipic in čakali desete maše. Pisančevega Franceta ni bilo zraven. In kmalu so diplomatične butice vesniške s po-močjo Gregorjevega Lovreta uganile, da bode Pi-sancu prodana domačija. In res je bilo tako.

Še tisti teden prodali so Pisančevo posestvo. In ko je šel po končani dražbi Lovré, ki je tudi nekaj kupil, mimo Franceta, ki je ondu stal, na-smehnil se mu je ta porogljivo: „Vražja duša! Pravico pa imam vendar le jaz.“

In Lovré je ponovil svoj stereotipni: „Da bi te vsi vrage!“ — — —

Francé se je moral preseliti pod hrib v majhno bajto in sedaj tam osebenkuje. Otroke je pa dal v Ljubljano služiti.

Pa tudi Lovretu ne gre nič bolje. Dolga ima čez glavo, in če ne že njemu, prodali bodo doma-čijo gotovo njegovim otrokom.

In kedar bode ležal Francé na mrtraški po-stelji, vem, da mu bode še tedaj igral na licu po-rogljiv nasmeh in blede ustnice se mu bodo nehoté premikale: „Vražja duša! Pravico pa imam ven-dar-le jaz.“

„Da bi ga vsi vrage!“ pristavil bode Gregorjev Lovré, ko bode slišal, da pri farni cerkvi zvoní njegovemu nekdanjemu prijatelju, Pisančevemu Francetu.

Taki so možje!

Pot v Rim.

(Dalje.)

V ponedeljek smo se zbrali zopet pri sv. Au-tonu. Po sveti maši smo šli še jedenkrat pogledat Lateran, krstni studenec in svete stopnjice. Ogladali smo si tudi lateransko palačo, v kateri so papeži več stoletij stanovali. Ta hiša je še papeževa, in še jedna blizu Anime. Vse druge palače je oropala vlada.

hrvatske nezakonito in vendar naši vladni krogi, kakor tudi njihovi organi o tem ne zinejo besedice, kakor da jim je to po volji, ali se pa ne upajo protiviti, kajti osmešili bi se pri tem, ker guverner bi se ne oziral na njihove ugovore, kakor se tudi Bečani niso nobenkoli ozirali na hrvatske postave, kadar-koli so jih naše oblasti opozorile, da jih vršé. Tukaj je tedaj preziranje državnih postav na dnevnem redu, ali proti temu nima leka, kajti „kdor je jači, ta kvači“, pravi hrvatska prislovica.

V novejšem času se je začelo zopet mnogo pisati po naših časopisih, kako bi se Primorje zvezalo s kakšno železnico v notranjo Hrvatsko in morda celo z Bosno. Senj bila bi točka, iz katere naj se izpelja železnica v Bihač. O tem predlogu je razpravljala senjska trgovsko-obrtna kamora že večkrat ter je celo nekdo dobil koncesijo za to železnično progo, kateri je pa že pravica utrnula, ker ni v pravem času našel glavnice za zgradbo, kajti ogersko ministerstvo se je enostavno izjavilo, da za to železnico nima denarja. In vendar bi ta železnica peljala skozi nekdanjo Krajino, ki ima ogromen zaklad ravno za izgrajenje železnic. Ali Oggerski ta železnica brzkone ni po volji, ker bi tako en del bosenske trgovine bil navrnjen na morje in sicer v Senj, a ne na Reko. Kolika sebičnost vendar tukaj vlada, četudi neopravdana, kajti sama Oggerska bi imela od železnice korist, ker bi po njej vozila drva iz krasnih državnih šum, katere so dozdej ostale neprizadete od sekire. Drugi so zopet za drugo progo od Ogulina, od postaje reške železnice, na Otočec, Brinje, Peruć, Gospić in Zrmanje, kjer bi se imela zjediniti z dalmatinskimi železnicami. Ta osnova se bode dala težko tako hitro izvesti že zaradi političnih ozirov ne, saj nam je dobro znano, da nam Slovanom niti Mažar, niti Nemeč ne privošči zjedinjenja, a ta dva vendar-le v državi odločujeta.

Potrebna pa bi bila ena in druga železnica, kajti vsa jugozapadna Hrvatska, namreč županija reško-modruška in ličko-krbavska v obsegu kakih 11.000 km. z več nego 400.000 prebivalci ima edino reško železnico, ki vodi pa ravno skozi najbolj puste in prazne kraje, tako da redko naseljenim prebivalcem prav malo koristi. Posebno v gospodarskem pogledu nima nobene koristi, kajti od Karlovca do Reke je večidel kras, vse prazno in golo. Omenjeni železnici pa bi se dali izpeljati po krajih, ki bi mogli s časoma biti dobro obdelani, prav rodovitni. Pa še nekaj posebno navdušuje mnoge, da zagovarjajo te novi železnice. To so namreč krasni gorski kraji, polni prirodnih krasot. Posebno se v novejšem času govori o gorskih jezerih plitvičkih, ki bi mogla postati znamenita, kakor so mnoga planinska jezera na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem. So pa zares tudi krasna ta jezera. 13 jih je, in eno se v drugo izliva, a iz njih teče reka

Korana. Izpod Selškega vrha (1289 m.) v Mali Kapeli se prostirajo v prašumi ter so ana med njimi tako velika, da se bode dalo s parobrodi po njih voziti. Ves ta kraj je posestvo državnega erara, ki bode po dogovoru z našo vlado gledal, da se ta kraj s časom spremeni v velikansko letovišče. Že je bil tukaj ministerijalni svetoik iz Budimpešte ter se je po dogovoru izdelala že osnova za zidanje vil. Zemljišče je že parcelirano ter se more dobiti za male novce gradilišče za vilo, ki bode popolnoma vrejena stala 3000—4000 glđ. Nekaj parcel je že razprodanih, pa je nade, da se bodo razprodale tudi druge. Mi priporočamo premožnejšim Hrvatom, da pokupijo sami vse parcele, da se ne vtisnejo v ta kraj zopet tujei, ki prežé po naši zemlji nenasitno, samo da morejo kasneje zapovedovati, ali se vsaj med nami šopiriti, kakor je to zdaj n. pr. v Opatici in kakor bo s časoma v Crkvenici, kjer si bodo Mažari celo kolonijo osnovali.

Ta gorski kraj tedaj bi morda zares mogel biti povod, da se izvede tukaj železnica bodisi že iz Senja v Bihač, ali pa iz Ogulina proti Dalmaciji, kajti vladni naši krogi se sami zanimajo za to podjetje, pa je mogoče, da dobi Senj železnico povodom plitvičkih jezer, pa bi bilo potem zjedinjeno dulee cum utili.

Kolera v Meki.

Iz Suakima ima „La gazeta di Torino“ dne 22. junija sledeči zanimivi dopis:

Kolera! To je tista velika nadloga, ki skoro vsako leto stiska Evropo. — Vsako leto odredujejo se v Evropi in v nekib krajih v Aziji kvarantene radi kolere, in to z velikimi troški držav in preobilno škodo prometa. — Lansko leto se bile skoro vse evropske države okužene od te strašne bolezni. Žalibog, da se letos to z nova začinja. — Da bi se moglo tej vsakoletni pravi nesreči v okom priti, potrebno bi bilo dobro preučiti, kako in kje da se ta okužna bolezen razvije, da bi se jo zadušilo, kakor hitro se prikaže.

Kolera začinja v Meki. — Res je sicer, da mej tem, ko je lansko leto ta črna ciganka vso Evropo prešla, ni bilo v Meki nobenega slučajja. Ali treba opomniti, da jo od zadnjih dveh let prenašajo romarji iz Gedda ali Meke v azijsko Rusijo, od koder je prešla v evropsko Rusijo in potem se je počasi razširila po drugih delih Evrope.

Še se ni polegel strah pretečenega leta, in glej, v Meki se je zopet kolera pokazala. — Začinja se s 37 slučajji na dan, ki so v kratkem narasli na 45. Danes naznanjajo nam — zelo nepopolna sporočila — že 350 slučajev na dan. Pomniti treba, da doseže kolera svoj najhujši razvitek na dan velikega praznika. Tedaj ako bo šlo do takrat v tej razmeri naprej, bo tisti dan — to pa v petek dne 23. junija, 1000 mrtvih. (In res,

brzjav je že povedal, da je dne 26. junija število mrtvih slučajev v Meki narastlo na 999.)

Letos pa, — ravno zato, ker dojde praznik na petek, došlo je v Meko več romarjev, kakor navadno druga leta. Prešlo jih je že 80.000 in mislim, da do 30. t. m. naraslo se bo število na 100.000. — Tem 100.000 treba dodati še drugih okolo 100.000 iz večjih mest blizu Meke, Medine in Gedde. Kakšne posledice mora imeti to kupičenje ljudij, to si lahko vsakdo razlaga.

Kakor znano, orientalska snaga je bajka. K temu je v Meki sami strašno pomanjkanje vode. Gospodarji vodnjakov prodajajo vodo po neverjetni ceni. — To je vzrok, da se reveži ne umivajo, ne operejo si svojega revnega perila, da pijejo smrdljivo vodo iz mlak. — Ko Mohamedan moli, umiti si mora vsaj roke in noge. Pa dobro: ko bogati to vodo tako porabijo in jo tje vržejo, spravijo jo reveži v neke vrste bučah (gičah) in ko so se umili — jo popijejo!

Posoda vode, okolu 40 litrov — stane fam v navadnem času 10 centesimov — skoro 10 naših novih vinarjev; ob času romanja pa poskoči na 3-50 franke, tedaj skoro 3 krone.

Te podrobnosti zvedel sem od zanesljive osebe iz Gedde, ki se je vrnila iz Meke pred štirimi meseci.

Debno treba tedaj tukaj pomisliti na popolno pomanjkanje snage, na draginjo vode, na zadušljivo vročino... in nasledke tega. Romarji opravljajo vse svoje telesne potrebe ali v zelo umazanih prebivališčih ali pa zunaj na prostem. Drob zaklane živine sušijo na solncu mej vsakovrstno gnjilobo.

Odgovorni predstojniki teh krajev s tako groznimi razmerami so šerif v Meki, ali tamkajšnji višji verski poglavar, in leni meščani iz Gedde in Meke.

Skoro vsi vodnjaki v Meki so v šerifovih rokah. Da obogati, si dá plačati vodo po neznosni ceni. V Geddi posnemajo lastniki vodnjakov njegov vzgled. — Pred dvema letoma dal je napraviti Mahmud paša, geddski guverner — kanal za pitno vodo iz gorâ edino za reveže. Pa glej, bogataši iz Gedde, lastniki vodnjakov, videči, da jim to škodi pri njih gnjusni kupčiji, dogovorili so se, vodotok so zamašili in v kratkem se jim je posrečilo storiti ga nerabljivega.

Hotelo se je napraviti železnico iz Gedda v Meko, da bi se v okom prišlo pomanjkanju vode s hitrostjo in s sredstvi prenosa, kakor tudi pomanjkanju hrane in da bi se preprečilo nepotrebno kupičenje kamel. Kdo bi mislil! Šerif se ustavi in storilo se ni ničesa.

Dogovoriti bi se morale tedaj vse evropske vlasti v skupnem kongresu in prisiliti turško vlado, da zapove šerifu v Meki, naj pomaga izpeljati vse potrebne sredstva, da se zapreči razvijanje kolere.

Na severovzhodni strani je več lukenj v lateranski palači. Napravili so jih Piemontezci leta 1870. Sveti oče jih noče dati zazidati. Naj pričajo v Rim došlim tujcem, kaj znajo laški framasoni.

Od Laterana smo šli k sv. Lovrencu. To krasno baziliko je sezidal cesar Konstantin leta 330 po Kr. Cerkev ima tri ladije, srednja je brez stropa, kakor na sveti Gori pri Gorici. Nad glavnim oltarjem je krasan baldahin iz marmorja. Pred oltarjem ste dve stari veliki leci. Stene so okrašene z lepimi novimi slikami. V podzemski rakvi počivata sv. Lovrencij in sv. Stefan. Za velikim oltarjem pričakuje dan vstajenja blagega spomina Pij IX. Ko so njegove telesne ostanke prenašali, je rimska druhal napravila veliko demonstracijo. Junaškemu Piju IX. niso dali njegovi prodani bratje miru, ko je še živel, a ne dajo mu miru tudi zdaj umrlemu. Nehvaležnost je plačilo tega sveta.

Iz cerkve smo stopili na pokopališče. V sredi smo zagledali lepo kapelo, katero so dali postaviti ljubosnjivi Leon XIII. Ogromno pokopališče nima jednacega na svetu gledé krasote. Spomenik se vrsti za spomenikom, a jeden je lepši od drugega. Neki spomenik predstavlja slovo umirajoče matere od jediniga otročička; tega monumenta ne bom nikdar zgubil iz spomina. Lepe spomenike je postavil tudi Pij IX. svojim vrlim vojakom, ki so padli l. 1867 v boju z Garibaldijem. Nad monumenti se pa dvigajo po celem mirodvoru tihe ciprese. Rimsko pokopališče je v resnici krasno in krščansko.

Dospelši na konec pokopališča zagledamo na levi veliko peč, kjer framasoni žgô svoje ranjke. To peč so tja postavili pod piemonteško vlado. Milo nam je bilo pri sreč, da se na kraju, posvečenim in pomočenim z mučeniško krvjo, žgô trupla umrlih ter se širi paganstvo hujše od prvega. Polni svete jeze nad framasoni in brezversko laško vlado smo ostavili mirodvor ter odšli v mesto. Tu smo stopili na tramvaj ter se odpeljali v Vatikan, da vidimo še jedenkrat Rafaelove slike.

Izedši na trg sv. Petra smo odločili, da zapustimo ob 5. uri večno mesto. Naj torej vsak poravnava s svojim gospodarjem ter pride ob 4. uri na naše stanovanje. Na to smo se razšli.

Po kosilu smo tudi mi imeli govoriti z gospodarjem, za 6 noči je dobil od nas 299 lir. Kaj ne, lep denar?

Komaj smo z njim poravnali, so že prišli vsi romarji. Takrat so bile tudi ženske vbogljive. Bale so se, da ne bi katera ostala.

4. ura vdari in nas je vse polno. Moj tovariš bi bil skoraj pozabil plašč. Tako je bil zamišljen v večno mesto.

Po peti uri zaživga hlaçon in se pomikamo iz kolodvora. Z Bogom, večno mesto. Bilo si srečno stoletja, a sedaj se pokoriš krutim framazonom. Vrnili se zopet kmalu oni srečni časi, v katerih si cvetelo v umetnosti in blagostanju!

Kaj naj rečemo o Rimu? Ako ga presojava po mnogobrojnih cerkvah, in drugih spominkih iz papeževе dobe, moramo reči, da je bilo to pristno krščansko mesto. Ako ga pa prisojamo po spominkih, kateri so postavljeni po l. 1870, po brezverski šolski odgoji in po spačenem življenju sedanjih posebno mlajših prebivalcev, moramo reči, da se Rim bliža poganstvu. Dobi se sicer v Rimu tudi veliko dobrih ljudij, osobito izobraženih, a večina je vže zgubljen za Boga in cerkev. Še slabša bode prihodnost, zakaj naraščaj se odgaja brez Boga, brez vsake vere, kakor sem vže omenil.

Pa tudi v gmotnem oziru je Rim globoko padel. V njem vlada velika revščina. Ko bi ne bilo v Rimu papeža, bi ljudje gladú cepali.

Papež in cerkev storita veliko za ubožce, a še več bi, ko bi mogla. Ali ni mogoče. Papež ne dobi od vlade nič, za svojo kurijo pa izda na leto 6 milijonov frankov. Ko bi ga katoličani širnega sveta ne podpirali, bi težko shajal.

Pa tudi cerkev je oropana. Vlada je vgrabila njena dobra, oropala je samostane. Vsled tega se ne morejo ubožci zdatno podpirati. Dobromisleči Rimljani sami to uvidevajo. Zato imenujejo svojo vlado „governo dell' inferno“. Stanje v Rimu je neznosno.

Vender mi trdno upamo, da se bode Rim otrešel framasonskih spon. Tista previdnost Božja, ki je papežu podarila to mesto ter mu ga čuvala čez

Ako bi tak protest ne koristil, bodimo prepričani, da samo naznanilo o približanju brodovja raznih držav, zadostilo bi, da se vse te nezgode končajo.

To se ne sme dopuščati in trpeti, da mora biti cela Evropa na straži pred žugajočo kolero, zlasti zavoljo gnjusne kupčije nekolic h zvitih podjetnikov, katerim se posreči uničiti vsako leto na tisoče nesrečnikov.

Slovstvo.

„Jan Kollár 1793—1852“. „Sbornik statí o životě, působení a literární činnosti pěvce „Slávy Deery“ — v proslavo njega stoletnega rojstva (vredil dr. Francisek Pastrnek) na svetlo izdala „Česko akademické društvo“ in „Slovaško akademické društvo „Tatran“ na Dunaju“ 1893. Tisek J. Ottov v Pragi. Založili obe društvi. Cena 4 krone.

Ves slavjanski svet proslavlja letos stoletnico rojstva velikega sina Slovaške in ženjalnega pesnika „Slávy Deery“ — Jana Kollárja.

Slovaška akademiška mladina, zvesta onim idealom, s katerimi je Kollár risal, budil pradede slovaške, hotela je pokazati svojo hvaležnost do duševnega svojega velikana s tem, da je, spojivši se s „Českým akademickým družstvom“ na Dunaju, skupno izdala na svetlo prekrasen duševni spomenik, imenovano knjigo.

Knjiga ta je nekaj posebnega; obsezajoč 254 strani, prispeli so s svojimi peresi pisatelji in pesniki vseh slovanskih narodnostij, predstavljajoč nam tako: slovansko vzajemnost.

Na prvi strani nahaja se obraz Jana Kollárja iz leta 1838, po oljnati sliki posnel Mih. Barabaš. Vsebina knjige je nastopna: „Proslov“, zložil Svato-pluk Čech; pisatelj Pavel Križko podaja nam v slovaščini: Jana Kollárja detinski vek in šolanje v Mošovcih in Kremnici (slike: Mošovce; mesto, kjer je stal Kollárjev rodni dom v Mošovcih; mošovska hišica, povsem slinena rojstni hišici Kollárjevi; hišica v Kremnici, v kateri je bival Kollár).

Na 25. strani opisuje neki slovaški anonymus Kollárjeve pesniške „prvotine“ (začetek“ v Banjski Bistrici iz leta 1812. V svoji avtobiografiji piše Kollár, da se je na njem izpolnilo slovaško réklo: „Za živa v Bystřici, a po smrti v nebi“.

Pavel Blahó nam riše v svojem članku Jana Kollárja v Pešti. Tožni čuti so pretresali dušo njegovo, videč, kaka krivda se tu godi njegovim rojakom gledé na službo božjo. To dokazuje goreča molitev, katero je molil v dan pred svojo pridigo, kot evangelijski propovednik:

„Bože svatý, milostivý!
Mně dej viry plamen živý,
Posluchoúm smysl ohtivý,
Soušedům a bratrům smysl snášenlivý,
Aby řeč (govor) a svobodu
Nebral (ne jemal) národ národu!“

Naš rojak g. dr. M. Murko omenja v češkem jeziku listov Kollárjevih iz Miklošičeve literarne osta-

1000 let, mu ga bode tudi zdaj dala. Da ni bilo papežev, bi bil Rim vže davno razvalina. Papeži so ga ohranili, proslavili in povečali pred celim svetom. Zato je Rim njihov in mora tudi njihov biti.

Sedanji papež jetnik. Res mu sicer nihče ne stoji z mečem za hrbtom, ali je vsejedno. On ne sme nikamor iz svoje palače. Pa tudi v njej si ni varen življenja, zakaj ako plane nanj rimska druhal, kdo ga bode branil? Ako so napadli mrtvega Pija IX., zakaj bi ne mogli živega Leona XIII.

Papež mora biti prost, a prost bode le tedaj, ko bode on gospodar Rima in ne framasoni, katerim tako verno hlapčuje „Slov. Narod“ in dunajska židinja. Vender framasoni neso dosegli vsega. Najbolj so na to šli, da bi vničili papežovo veljavo, a to se jim ni posrečilo. Veljava papeževa je sedaj še večja.

Narodi vesoljnega sveta se mu klanjajo ter poslušajo njegove svete nauke. Še nikdar niso bili narodi toli navezani na papeža, kakor ravno sedaj. Samo ob 50letnici škofovanja Leona XIII. jih je prihitelo v Rim 87 tisoč, da pokažejo framasonom in njih slugam, da sv. Oče še ni vničen in tudi ne bode.

Iz Rima smo se peljali v Asizij. Tja smo dospeli ob 2 po polnoči.

Vožnjo smo si krajšali s slov. petjem. Peli smo vse znane slov. pesni. (Dalje sledi.)

line; tri je pisal Kopitarju in dva Miklošiču z dné 28. in 30. oktobra leta 1844, a sta brez važnosti. Izmej listov, pisanih Kopitarju, važna sta prva dva, ker v njih Kollár opisuje skratka boje z Nemci in Mažari.

Na to sledé nastopni članki, in sicer: „Dva listy Kollarovy Samoslavu Hrabonovu“ (poslal J. Cimrák). — „Drobnosti zo života Kolarovho v Pešti“ (spisal Jul. Žarnovický). — „Jan Kollár v Vidni 1849—1852“ (spisal Jos. Karásek), s sliko hiše, v kateri je Kollár umrl na Dunaju; dalje s sliko Kollárjevega spomenika na grobišču sv. Marka na Dunaju, in medaljon na Kollárjevem nagrobnem spomeniku.

Pisatelj Karásek kaj ginljivo opisuje Kollárjevo smrt in pogreb v tem članku, izražajoč željo, naj se na Kollárjev grob vsadi lipa, da se vresničijo besede Kollárjeve:

„Pod lipico me pokopajte,
Al' ne grob mestu mramorja,
Slavodrevo to vsaditi dajte.“

Dalje je spisala Zdenka Šemberova: „Drobné vzpomínky“; Stanóe Stanojević (srbski); „Kollar u uspomeni kod Srba“. — Dr. Jan. Jakubec: „Vzpomínka na Kollára v Durinkach“. — Prof. Jos. Stritar: „Janu Kollárju“; pesem smo priobčili v našem listu dné 29. julija. — Fr. Bílý: „Jak. Slávy-Deera rostla“. — Leander Čech: „Pomen Kollárjeve „Slávy-Deery“ v naši pesniški literaturi“. — Jan Voborník: „O postavení Jana Kollára v literatuře české“. — Jaroslav Vlček: „Ako Kollár účinkoval na literatúru slovenskú“. — Pesnik J. Vrchlický: „Vonet Kollárův po jeho stranec formální“. — J. Voborník: „Dva Kollarovy nápisy“. — Tor. Nováková: „Svatopluk Čech o Janu Kollárovi“. — Hrvat Jovan Hranilović pesem: „Uspomeni Jana Kolará“.

Naposled so prispeli še: Dr. J. V. Novák, J. Polivka, Jar. Janoška, Aleks. Kočubinský, Fr. Komárek; Poljak W. Nehring („Poslanstvo Kollárjevo v vzajemnosti Slovanov v poljskem jeziku“); Slovenec dr. M. Murko spisal je (v češčini) največji in najzanimivejši članek: „Kollárjeva vzajemnost slovanska“ (33 strani); dr. Pastrnek o starinskih spisih Kollárjevih; Slovak F. Sasinek o pohajanju Slovanov iz Indije; prispeli so še konečno: dr. V. Vondrák, poljski pesnik Asnyk, lužiški Srb M. Hornik, Milivoj Šrepelj: „Jan Kollár i Hrvati“; Gopčević, Rusin Iv. Franko, J. Karosek: „Avtobiografija Jana Kollárja“, in Hviezdoslav: „Epilog“.

Namen knjige je jasen: Svetu predstavljati kos Kollárjeve literarne vzajemnosti; slovaustvu predočiti češčino in slovaščino, spojeno s Kollárjevim duhom; dokazati, da je mladina češko-slovaška pojmla visoke ideje svojega preroka; in če tudi je mažarska krutost zabranila preslavo Kollárjevo, slovanski narodi ga ne bodo slavili z veseljami, pač pa s kulturno slovansko vzajemnostjo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. avgusta.

(Mariborska pevka slavnost in mestni zbor v Ptuj) Občinski odbor ptujkega mesta, ki se odlikuje po svojem velikonemškem mišljenju, sklenil je v svoji zadnji seji onim članom godbenega društva, ki so v občinski službi, prepovedati, da ne smejo sodelovati dne 6. avgusta pri slovenski pevski slavnosti v Mariboru; kdor bi se ne ravnal po tem sklepu, ga odslove iz službe. — Tak fanatizem se mora pač sam vjesti prej ali slej. Prepričani smo, da prav to nizkotno sovraštvo Nemcev, katero do Slovencev kažejo ob tej priliki, pritisnilo bo pevski slavnosti v Mariboru poseben znak važnosti, merilo pa bo tudi za kulturno stopinjo Slovencev in ondotnih Nemcev, spričujoč, koliko obsežnejši je duševno obzorje Slovencev, ki iščejo veselja v lepih umetnostih, kakor pa štajerskih Nemcev, ki ga iščejo v strastnih izbruhih narodnega sovraštva. — Dvakrat lepo glasila se bo zato slovenska pesem v Mariboru jutrajšnji dan v slavo Slovincem in omenjenim nasprotnikom v nečast in strah!

(Shod slovenskih in hrvatskih abiturijentov) vrši se, kakor poročča zagrebški „Obzor“ prav lepo. Iz vseh hrvatskih in slovenskih pokrajin prihitelo je lepo število dijakov v Zagreb. Dalmatinski abiturijenti in iz Banovine prišli so večinoma že dne 3. avgusta zvečer. Drugi dan zjutraj pa so došli abiturijenti iz Kranjske in Štajerske, in sicer jih je došlo nad osemdeset. Na starem kolodvoru pozdravili so jih zagrebški tovariši in mnogi meščani.

Govorila sta hrvatski abiturijent gosp. Polić in slovenski gosp. Vester. S kolodvora so šli skozi Prilaz na vseučilišče, kjer so si ogledali zgradbo, kmalu potem so šli na pokopališče, kjer so ovenčali grob pesnika Stanka Vraza.

(Vojaška slavnost) V ponedeljek dne 7. t. m. praznuje tukajšnja vojaška posadka spominsko obletnico slavne zmage pri Jajcih. ▼ ta namen bo v šent-peterski kot garnizonski cerkvi služba božja za vojake ob 8. uri dopoldne, opoldne imajo častniki slavnosten banket.

(Francišksanski samostan pri „Mariji Pomagaj“ na Brezju) C. kr. deželna vlada kranjska je dala, pooblaščena od ministerstva, državno dovoljenje, da smejo oo. Francišksani se naseliti pri romarski cerkvi na Brezju pri Mošnjah ter napraviti ondi samostan za 5 duhovnikov in 4 samostanske brate.

(Iz Mokronoga) se nam piše: Dne 3. avgusta so ondotni domoljubi po posredovanju g. ravnatelja meščanske šole in tajnika posojilnice v Krškem, Iv. Lapa ju e - t a, osnovali posojilnico za mokronoški sodni okraj. Ustanovljajoči občni zbor za to se je vršil v gostilni „Pod lipo“ (pri g. Pleteršku); predsedaval mu je naš vrli, za vse dobro vneti g. župnik Janez Virant. Za perovodjo je zbor določil domačega g. udučitelja J. Ravnikarja. Pretresavala in določila so se pravila. V načelstvo so bili izvoljeni sledeči gg.: župnik Janez Virant, načelnik; J. Ravnikar, namestnik in tajnik; J. Šbil, blagajnik; Jos. Rohrmann in Fr. Zupančič, odbornika; namestnika sta pa gg.: Ant. Majcen in Karol Sašelj. Računskim preglednikom so se volili gg.: župnik Mih. Barbo, Jos. Errath, in Fr. Zupančič iz Radovnika pri St. Rupertu. Tej prekornosti napravi voščimo mnogo vspeha in božjega blagoslova!

(Šent-vidski pevci) priredé v nedeljo dne 6. t. m. izlet v Dolnice k „Miklavu“, kamor Ljubljančani radi zahajajo zaradi prijazne okolice in pristnega vina.

(Z Reke.) 16. m. m. je udarilo ob 11. uri po noči v našo luko. Celo mesto se je streslo. Elektrčne luči so ugasnile. — 17. m. m. sta v morju utonila dva delavca. Prvemu je bilo ime Jos. Jugo, a drugemu Simon Stokala. Prvi je bil star 21 let, drugi pa 23 let. Strašen prizor je bil, ko sta se borila z valovi; slednjič sta jim podlegla. — Istega dne je dospel v našo luko lloydov parobrod „Poluce“. Prišel je iz Brazillije ter prinesel kavo. Barka in blago tehtá 1286 stotov. Do nas je potreboval 30 dnij. Ravno istega dne je prinesel ogerski parobrod „Orient“ 35.175 vreč riža. Od Saigona skozi Porto Said je potreboval 39 dnij. — 18. m. m. je zadela nekega Mateja Repiča s Kranjskega velika nesreča. Na „Delti“ se je zrušilo nanj nekaj desek. Dobil je več ran na glavi in rokah. — 22. m. m. je prišel v naše pristanišče lloydov parobrod „Marchese Bacquehem“. Na njem je 63 mož in 11 popotnikov. Čednega blaga ima 2740 stotov, umazanega pa 4313 stotov. Stroj velja za 2120 konjskih močij. — 25. m. m. je dospel sem angleški parobrod „California“. Blaga ima 2214 stotov. Prinesel je oglje. — 30. m. m. je priplula k nam fregata „Erzherzog Friedrich“. — Minoli mesec so vjeli velikansko ribo v Bakru. — Te dni so pa videli v našem zalivu morskega psa. — Zadnjič sem poročal o jednom vspehu našega izleta v Debrecinu. Sedaj moram že dveh omeniti. Naš guvernér je postal častni meščan mesta Göri, naš župan pa častni meščan mesta Debrecina. Tako razumejo Mažari dobivati za-se Rečane. Ali se ne bi mogli mi iz tega nekaj za se učiti?

(Izpod Stola.) Pričakoval sem že nekaj dnij kakega dopisa z Breznice, omenjajočega slovesnost, ki se je vršila dne 23. jul. v naši župniji. Ker ni ničesar čuti, dovolite, da Vam pošiljam jaz nekaj skromnih vrstic o tej svečanosti. — Naša fara je sicer že navajena takih slavnostij — novih maš — a vendar je bilo veselje zopet novo in vseobčno. Stopil je pred altar Gospodov ta dan naš župljan g. Ivan Legat. Vreme je bilo kaj ugodno, le ponosni gospodar Karavank ni hotel odložiti debelega oblačnega plašča. Slavnostni propovednik veleč. g. prof. Tomo Zupan je v jednatih in krasnih besedah naslikal vzvišenost duhovniško, ter dal duška svojemu iskrenemu domoljubju, proslavljajoč srečo naše mile župnije. Petje pri sv. maši je bilo res pravilno, veliki slavnosti primerno. Pohvalno nam je omeniti gotovost pevcev v vseh točkah. Priporočiti bi jim bil le nekoliko hitreji tempo; s tem bi mnogo pridobil oni slovesni povdarek, s katerim

predavajo isti pevci posamne točke; slovesni značaj slavnosti bi bil tem jasnejši. Sploh se držimo pravila: Cerkevno petje bodi sveto-resno, a v okolnostih tudi veselo-slovesno. Pri obedu so se vrstile mnoge napitnice, v katerih se je napijalo sv. Očetu, cesarju, g. novomašniku itd. itd. Razšli smo se s prisrčno željo, da bi Breznica v kratkem praznovala zopet enak lep dan. Gosp. novomašniku pa želimo prav iz sreča obilo blagoslova božjega v novem stanu. Na mnogaja leta!

(Vseslovanski shod v Chicagi) „Amer. Slovenec“ piše: Kolumbova svetovna razstava privabila je v našo metropolo vse narode sveta. Tu razkazujejo, kar je ustvaril bistri um človeški in izdelale spretne roke; tu imaš priliko opazovati šege in navade divjih, na pol divjih, kakor tudi naobraženih ljudstev; tu se vrše baš sedaj shodi raznih kulturnih narodov. Tako so imeli že svoj slavnostni dan Irci, Angleži, Švedi in Germani. — Po prizadevanju tukajšnjega avstro-ogerskega konzula Clausenija osnoval se je pred nekaj tedni odbor za avstro-ogrski slavnostni dan na razstavi. Vendar dotična pogajanja niso imela pravega uspeha. Nemci bi namreč radi uprizorili tedaj velikonemško demonstracijo ter pokazali svetu Avstrijo kot nemško provincijo. Temu so se seveda uprli z vso silo Čehi, Poljaki, Slovenci in Hrvatje. Tudi Ogri niso hoteli služiti Teutonom za stafažo in sklenili so napraviti lastni svoj ogrski dan na god Sv. Štefana kralja. Dne 10. t. m. pa so se zbrali v veliki češki dvorani odlični zastopniki vseh ameriških Slovanov ter jednoglasno sprejeli nasvet znanega Slovopoljuba P. V. Rovnianek-a, da se napravi v Chicagi velik vseslovanski shod, katerega se bodo udeležili ameriški Rusi, Poljaki, Čehi, Slovenci, in ameriški Slovani sploh. Dan še ni natančno določen, a upati je, da bo ta vseslovanski shod zedinil v bratovski ljubavi vse v Ameriki živeče sinove majke Slave ter v prostej naši ljudovladi z lahkoto uresničil idejo vzajemnosti slovanske, po kateri že tako dolgo težijo naši bratje onkraj ocejana.

(Nesreča.) V Ameriki v premogokopu Glenshaw, Pa. ponesrečil se je 7. julija Franc Dermota iz Zirov. Padel je nanj težak kamen in ga močno poškodoval na spodnjem delu života. Previdenega s sv. zakramenti prepeljali so ga zaradi hude vročine še le zvečer v St. Francis bolnišnico v Pittsburg. Ponesrečenec prišel je pred 5imi tedni v Ameriko.

(Z Blok) se nam poroča: Dne 2. t. m. smo slovesno sprejeli svojega novega župnika preč. g. Jak. Koritnika. Od nedelje pa do srede bilo je vse živo okoli cerkve in župnišča, postavljali so se mlaji, plétli venci in tukajšnji vrh dijaki so oskrbeli lepe napise. Dne 2. t. m. šlo je do 10 voz z g. županom na čelu novemu župniku nasproti do Bloške police, kjer se je vršil običajen pozdrav. Od tod je šel slavnosten vspored z vozmi do vhoda v Novovas, kjer so bili obrani farani s šolsko mladino. Tudi tukaj se je vršil prisrčen pozdrav. Potem so šli vsi zbrani v cerkev, kjer je bil blagoslov z Najsvetejšim. Jutri je slovesno vmeščenje novega preč. g. župnika v domači farni cerkvi. — Dal Bog blagemu novemu župniku in vrlim bloškim faranom obilno svojega blagoslova!

(Iz dolenskih toplic.) Poroča se nam, da je prišlo v Toplice od 1. do 31. julija 181, od maja do sedaj skupaj 508 oseb iskat zdravja in okrepitvenja.

(Nova maša.) Jutri ob 9 uri bode pri sv. Jakobu v Ljubljani slovesna sv. nova maša, katero daruje č. g. Janez Ebner, mašnik celovške škofije, rodom koroški Slovenec. Slavnostni govornik mu bode preč. gosp. kanonik-župnik Jan. Rozman

(Slavnost.) Iz Trboj: Prihodujo sredo dne 9. avgusta pripno v Trbojah po sv. maši, ki bode ob 10. uri, slovesno cesarsko odlikovanje, zlati križec s krono gosp. Jožefa Keršiču, načelniku okrajnega cestnega odbora kranjskega.

(Iz delavskih krogov.) Načelnštvo bolniške blagajne pomočniškega zbora kovinarske zadruga v Ljubljani šteje si v dolžnost, na notico „Slovenca“ šte. 176, 3. avgusta t. l., „Iz delavskih krogov“ dopisniku neresnične notice sledeče izjaviti: Bolniški blagajni ni ničesar znano, da bi od nje ustanovitve, to je od 1. julija t. l., kateri nje udov umrl, istotako ne g. blagajniku o kaki osebi, da bi zahtevala postavno pogrebščino. Piseu pa bodi povedano, da gospodu blagajniku se ni potreba izgovarjati: „Nimamo nič denarja, ne morem nič plačati“, ker se blagajna, akoravno je okrajna bolniška blagajna že

28. junija, to je dva dni pred njeno ustanovitvijo, njej bolnika v oskrbljenje poslala. nahaja v jako ugodnem stanju. Načelnštvo.

(S sledilnim pismom) išče dež. sod. M. Uraniča po domače Graheka, 51letnega delavca iz Glinec pri Ljubljani, radi ponarejanja kreditnih papirjev. Isti je jako nevaren zločinec.

(Iz trgovskega registra.) Pri tukajšnjem c. kr. dež. kot trgovskem sodišči bila je izbrisana lekarska tvrdka „Jožef Mayer“, in kot sedanjí imetelj te lekarne vknjižen g. Jos. Mayer mlajši.

(Poštna hranilnica.) Meseca julija znašale so na Kranjskem vloge v hranilnem prometu 25.934 gld., v čekovnem 1.000.926 gld., vzdignilo se je pa v hranilnem oddelku 20.522 gld., v čekovnem pa 460.753 gld.

(V smrt na vislice) bila je obsojena v četrtek o polnoči od celjske porote Marija Habijanič radi prostega umora.

(Srečna dežela v Evropi.) Kneževina Liechtenstein je suverenna dežela, če tudi je uprava precej odvisna od avstrijske Predarlske in je nadsodišče v Inomestu za to deželo najvišja instanca. Zanimivo je, da je ta dežela od 1866. leta tako rekóv v neki vojski s Prusijo, katera ni še zahtevala nobenega moža. Kot član nemške zveze je tudi ta država se pridružila tistim državam, ki so proti Prusiji sklenile zvezo. Na bojišče pa Liechtensteinovci vendar niso poslali svojih 44 mož. Po končani vojski, ko so sklepali mir, so pa na Liechtenstein popolnoma pozabili in je vsled tega, ker ni sklenila še nobenega miru, formalno še v vedni vojski s Prusii. Če tudi do nobene bitve ne pride. Najbolj čudno je, da je dežela v vojnem stanju pred par leti odpravila vse vojake, katerih je nazadnje imela 96 mož pod vrhovnim poveljstvom nadporočnika, kateri je pa bil ob enem deželni inženér. Vsled tega nima dežela nobenih velkih troškov in je minoli teden vlada deželnemu zboru mogla naznaniti, da se odpravijo državni davki v olajšanje kmetskih bremen, ker so deželne finance jako ugodne. Seveda je deželni zbor z velikim veseljem temu pritrtil.

(V varstvo železničnih potnikov.) Zadnji čas so pri nekaterih avstrijskih železnicah pri brzovlakih vpeljali v vagonih restavracije. Primerile so se pa nekatere nesreče, da je kak potnik pal, ko je skušal preiti iz vagona v vagon in so ga povozili. Generalno nadzorstvo avstrijskih železnic je zatorej naročilo železnicam, da sárbe za take priprave, da bodo potniki popolnoma brez nevarnosti mogli iz vagona v vagon.

(Ulični napisi v Pragu.) Velik hrup je po nemških listih, da so se dvojezični napisi zamenili z jedino češkimi. Najbolj rasaja „Rumburger Zeitung“, ki kar praškim Nemcem svetuje, da naj nehajo plačevati mestne priklade. Temu listu se tak upor zdi celo postaven. Ta nasvet pač ne bode imel večjega uspeha, kakor je nasvet dr. Gregra, da bi Čehi prenehali plačevati davke in prenehali kaditi avstrijski tabak.

(Češka šola v Toplicah.) V Toplicah na Češkem se Čehom blizu tako godi, kako Slovencem v Trstu. V tamošnjo češko šolo „Maticе školske“ hodi nad 300 učencev, ali vendar nečejo osnovati javne češke šole, četudi bi se po zakonu že za 40 čeških otrok morala osnovati taka šola. Na vse dotične vloge Čehi niti odgovora ne dobe.

KATOLIŠKI SKLAD.

Za „katoliški sklad“ prejeli smo od p. n. domoljubne gospóde nastopne darove:

Jakob Mrak, župnik v Železnikih, štiri cesarske cekine, ki so vrgli, zmenjani v dobri krščanski menjalnici, celih	gld. 24.—
Francè Kregar, farni upravitelj v Javorjah nad Loko	5.—
Matej Pintar, župnik v Stari Oselici Povodom veselega družinskega dogodka 7 kron	3-50
Francè Ban, upravitelj „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani, mesečno za april, maj, junij in julij po 2 kroni Avgust Turk, župnik na Koroški Beli, letnino za 1893	10.—
Neimenovana	—20
Francè Kuralt, posestnik v Gorenji Vasi pri Retčah poleg Škofje Loke	5.—
Karol Klun, državni in deželni poslanec, stolni kanonik v Ljubljani, letnino	50.—

Marko Ažman, posestnik v Naklem gld.	5.—
Matej Ažman, posestnik in trgovec v Naklem	10.—
Ignacij Valentinčič, kapelan v Volčah na Goriškem	2.—
Rimska stava	5.—
Matija Zarnik, župnik v Srednji Vasi v Bohinju	2.—
Neimenovana	10.—
Simon Žužek, župnik v Vodicah	50.—

Mili Bog povrni vsem velikodušnim darovalcem tisočero ter jim obudi mnogo posnemalcev!

V Ljubljani, v god Marije Saeznice l. 1893.

Josip Šiška,

tajnik „izvršujočega odseka“.

Darovi za „katoliški sklad“ naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: Josip Šiška, knezoškofijski tajnik v Ljubljani.

Društva.

(Katoliška družba) ima prihodnji terek (8. avgusta) zopet sveto mašo na Rožniku za društvenike zjutraj ob 5. uri z navadnim darovanjem za uboge iz Vincencijeve družbe.

Telegrami.

Dunaj, 5. avgusta. Vojna ladija „Cesarica Elizabeta“ je danes odšla iz Nagaskija v Yokohamo. Nadvojvoda Franc Ferdinand, ki se je popolnoma zdrav izkreal, pojde po suhem tja.

Krems, 5. avgusta. Zjutraj so usmrtili kaznenca Brunerja, kateri je v kaznilnici v Steinu umoril jednega paznika, tri pa težko ranil.

Rim, 4. avgusta. Generalni prokurator apelacijskega sodišča v pravdi rimske banke predlaga, da pride najst zatožencev mej njimi Tarlongo in pa sin njegov Lazzaroni pred porotno sodišče.

Rim, 5. avgusta. Zatožnica v pravdi rimske banke pravi, da zagovarjanje zatožencev se ne vjema z resnico. Izpovedbe Tarlonga in Lazzaronija si popolnoma nasprotujejo. Vsak zvrča krivdo na drugega. Ko so se podrobno osvetlile posamične točke zatožbe, naglašata zatožnica, da se je poskusilo ponarediti 41 milijonov bankovcev z dvojno serijo, da se pokrije blagajničen primanjkljaj.

Pariz, 4. avgusta. Volilni shod v devetem arondisementu je bil krvav. Ravnatelj Maujana so zaradi njegovega kandidatkega govora napali s palicami in močno ranili. Prenesli so ga v bližnjo lekarno.

Pariz, 4. avgusta. „Petite Republique Française“ trdi, da se je pozneje našla v aktu o baronu Reinachu, ki je sedaj pri sodišču, postavka 100.000 frankov, vsled katere je nemogoč Yves Guyot, ki kandiduje v prvem arondisementu.

Gotha, 5. avgusta. Vojvodo je zadel lahek mrtvoud; pričakovati je, da se ozdravi.

Kristijanija, 4. avgusta. Cesarčinja Štefanija je odpotovala v Marsteand.

Št. Pavel, (v Minnesoti v Ameriki) 4. avgusta. Narodna nemškoameriška banka je morala ustaviti plačila, ker so novojoške banke zahtevale vse terjatve, ki so jih imele pri njej.

Bangkok, 4. avgusta. Blokada se je opoludne prenehala.

Rio di Janeiro, 4. avgusta. V pokrajini Santa Catarina se je zopet naredil mir.

Tuji.

3. avgusta.

Pri **Malicu:** Widl, kapelan; Breindl, nadzornik, s soprogo in hčerjo; Kreidl, Piek, Duldner, Buchwiner, trgovec, z Dunaja. — Daudobler, inženér; Mauler, potovalec, iz Budimpešte. — Sellner, potovalec; Fischer, profesor, iz Prage. — Hutter, zasebnik; Plaminek, logar, iz Kočevja. — Cipriani in Kavčič iz Trsta. — Staupohar iz Karlovca. — Karl, logar, iz Gorice. — Trebt, okr. sodnik, iz Bruck-a. — Martinak, okr. sodnik, iz Logatec. — Voltman iz Pančove. — Ambrožič, zasebnik, iz Celovca. — Maibusch, trgovec, Iserlohn, Rubin, potovalec, iz Brna. — Lovšin, trgovec, s hčerjo, iz Ribnice. — Rozzo s soprogo iz Trsta. — Krema, profesor, z Reke. — Seidl, kapelan, iz Bikau-a. — Albini, nadzornik, iz Merana. — Mikolaseh, uradnik, iz Siska. — Ogrizek iz Ljubljane.

Pri **Južnem kolodvoru:** Šavnik z Gorenjskega. — Stanka, trgovec, s soprogo, iz Trsta. — Repensek, častnikova soproga, s hčerjo, in Brauner iz Grada.

Pri **avstrijskem caru:** Woisk iz Ptuja. — Repino, trgovec, iz Prema. — Hauer, potovalec, iz Celovca.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		razkoma v mm	toploma po Celsiusu			
7. u. jut.	739 4	13 0	brezv.	megla	0-00	
8. u. pop.	736 8	24 6	sl. vzh.	jasno		
9. u. zveč.	735 6	18 0				

Srednja temperatura 18 9°, za 1-3° pod normalom

Tržne cene v Ljubljani

dne 5. avgusta

	kl.	kr.		kl.	kr.
Pšeniča m. st.	7	75	Speh povojen, kgr.	—	66
Rež.	6	15	Surovo maslo,	—	80
Ječmen.	6	25	Jajca, jedno	—	2
Oves.	7	50	Mleko, liter	—	10
Ajda.	8	50	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso.	6	—	Telečje	—	48
Koruza.	6	—	Svinjeko	—	60
Krompir.	3	20	Koštrunovo	—	36
Leča, hktl.	14	—	Pišancec	—	35
Grah.	14	—	Golob	—	17
Fižol.	10	—	Seno, 100 kgr.	2	50
Maslo, kgr.	—	96	Slama.	2	14
Mast.	—	70	Drva trda, 4 kub. mtr.	6	40
Speh svež.	—	62	meška.	5	—

Zahvala.

387 (1)

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja mej boleznijo in ob smrti naše nepozabne matere, oziroma tete, gospe

Jere Klinar roj. Kotnik,

hotelske in zemljiščne posestnice,

za mnoge darovane vence in za mnogobrojno spremstvo k poslednjemu počitku drage pokojnice izrekava vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, zlasti slavni prostovoljni požarni brambor in vsem drugim udeležiteljem pogreba od blizu in daleč najpresrečnejšo zahvalo.

Viktor Klinar in Ana Kete.

Zahvala.

Letošnja velika skupščina naše družbe dne 25. in 26. julija vršila se je z nepričakovanim sijajem. Prijetni „zabavni večer“ v Hafnerjevi pivarni v Ljubljani, kateri je oskrbela prva ljubljanska podružnica s sodelovanjem slavne vojaške godbe in slavnega pevskega društva „Ljubljana“, združil je č. skupščinarje, došle iz bratske Koroške in Štajerske ter mnogo ljubljanskih družbenikov. Mej vožnjo v Sezano je izletnike pozdravljalo mogočno nokažje topičev že v Postojni, v St. Petru in v Divači. A nad vse pristrčen je bil sprejem skupščinarjev v Sezani. Primorske goste je pozdravila imenom ženske podružnice odbornica gospica Maša Dolenceva, ljubljanske pa odbornica gospica Micika Mahorčičeva in gospod deželni poslanec ter župan

R. Mahorčič imenom svoje požrtvovalne občine in mnogih županstev na Krasu. Sezana sama je prekosila naše nade ter počastila svoje goste z dubetimi šopki, ki so jih delile dobrotne roke nežnih deklet; s krasnim slavočkom, ki so ga postavili domoljubni fantje; z nebrojnimi zastavami in z mogočnim strelom, ki je donel daleč po Krasu okrog. Veleč. g. administrator Fran Oveju je račil darovati sveto mašo, velebenjeno učiteljstvo in domači peveci pa so v cerkvi in mej obedom povzdignili slavnost z izbornim petjem. Z njimi sta tekmovala vrli „Ljubljanski kvartet“ in dobro izvežbana godba postojnska z izbranimi komadi.

Istotako so bili izletniki sprejeti v Divači. Slavno ondoto županstvo je dovolilo brezplačen vstop v „vilenico“, katero je slavni „Gospodarski svet“ krasno razsvetlil ter še ves preostanek daroval naši družbi.

Gospodu poslancu Mahorčiču, ki je prepustil za skupščino svoj krasni in ozaljšani vrt; slavni ženski podružnici z vrlo prvomestnico gospe Mahorčičeve, katera je prva sprejela v svoje okrilje našo družbo ob skupščinski slavnosti; novoustanovljeni moški podružnici s trudoljubivim prvomestnikom g. M. Kante-tom za toliko blagonaklonjenost in gostoljubnost slovensko; šentjakobsko-trnovski ženski podružnici v Ljubljani za omišljene trobojne trakove; potovalni pisarni Jos. Pavlinovi za privedev posebnega vlaka; vsem gori naštetim in nenaštetim odborom in posamnikom, vsem č. skupščinarjem od blizu in daleč: „Vam, ki ste naši!“ izreka najprisrečnejšo zahvalo

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, 1. avgusta 1893.

Ludovik Puh

mizarski mojster in polagatelj parketov

v Ljubljani, Pred Prulami št. 19

se priporoča za

polaganje parketov

in za 386 3-1

voščenje sob (Zimmerwachsen).

Parketni vzorci se lahko ogledajo pri njem.

Prodaja tudi voščilo za tla (Bodenwachs).

Vozovne zvezke

(Rundreise - Billets), veljavne za vsak vlak, ki se za vsako povoljno progo lahko sestavi, priporoča

Jos. Paulin v Ljubljani,
mejnarodna potovalna pisarna.

Za Ljubljano-Dunaj in nazaj so taisti po jako znižani ceni vedno v zalozbi. 378 3-3

August Runggaldier,

delavnica cerkvenih lesenih kipov in podobarskih proizvodov, v St. Ulrichu, Gröden, Tirolsko,

priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom, patronom in cerkvenim dariteljem altarje, lece, vsakovrstne svetnike, statve, križeva pota, križe, Kristuse, božične jaslice itd. itd.

vsakojake kakovosti in oblike v natančni pripravi in najfinjši izvršitvi. 55 2-1

Ilustrovani ceniki na željo zastoj in franko.

Za dobro delo se jamči.

MATIJA HORVAT,

čevljarški mojster,

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,

priporoča se prečast. duhovščini in sl. občinstvu v obila naročanja raznovrstnega

Robuvala

katera izvršuje cenó. pošeno, iz zanesljivo trpežnega blaga in po zahtevi od najfinjše do najprostejše oblike. 83 12-7

Glasovita

radi svojega učinka, odlikovana radi svojih zdravilnih lastnosti z častno diplomom in zlato svetinjo na razstavi v Londonu in Parizu, z zlato svetinjo v Brielju in Tunisu. 324 6

želodčeva tinktura

G. Piccoli-ja, lekarja v Ljubljani

je vapošno dietetično sredstvo, katero krepa in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izborno pospešuje.

Izdelovatelj razpošilja jo proti povzetju zneska v zabojih po 12 steklenic za 1 gl. 36 novc., po 55 steklenic (zaboj tehta 5 kg) za 5 gl. 26 novc. Poštino plača vedno naročnik. Cena eni steklenici 10 novcev.

Otročji vozički

jako fini, močni in lepi dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rudeče modro, sivo in olivno, po gl. 5-50, 6-, 7-, 8-, 9-, 10- in višje po vsaki ceni do 20 gl

Anton Obreza,

tapecirar,

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1.

Najcenejši kraj za nakupovanje otročjih vozičkov. 537 50-39

Dr. J. Derč

stanuje od 6. avgusta nadalje

Stari trg, Florjanske ulice št. 1.

385 3-1

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

33 52-32

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu uživanju namešane ali s surrogati pomešane navadne kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravnejšo in redilnejšo kavo. — Neprekoaljiva kot dodaja navadni kavi. — Pona-redeb se skrbno izogibaj. — 1/2 kilo 25 kr. — Dobiva se povsod.

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Sil. Kneipp

Sargov	Sargov	Sargov	Sargov	Sargov	Sargov	Varujte	Sargov
KALODONT	KALODONT	KALODONT	KALODONT	KALODONT	KALODONT	se	KALODONT
zdrav-	je	je	je v	imajo	je	pred po	se dobi po
stveno-	priznana	aroma-	tu- in ino-	zaradi pri-	naj-	zavitu po-	35 kr.
obla-	in	tično	zemstvu	pravne	boljše	dobnih	kos v
stveno	neobhodno	osvežujoč,	z	sprave,	sred-	zoper	lekarnah,
preskuš	zobno	jako	največjim	nizke cene	stvo	nale-	dro-
(lepota	čistilno	praktičen	vspehom	in čistote	zoper	zenja.	guerijah
zob)	sred-	na	veden.	v rabi pri	redbah.		in
	stvo.	potovanjih		dvoru in			parfume-
				plemstvu,			rijah,
				pa tudi			
				v najpri-			
				prostejši			
				meščanski			
				hiši.			

Priznanja z ajvišjih krogov so priložena vsakemu kosu.

539 (10)

Najcenejši, najelegantnejši in najtrajnejši

marmorno-mozajčen in terrazzo-graniten tlak

za oerke, krstne kapele, kapele, vestibule, koridore, stopnišča, kuhinje, kopalne sobe, verande itd. itd.

prilagojena specialna firma

Rella & Comp. na Dunaju,

katera sedaj tukaj in na Gorenjskem dela nekaj tucih del, katera se izvrše po najnižji ceni po gl. 2-50 do 3-50 kvadratni meter v najlepši napravi in z večletnim jamstvom.

Od te firme narejena dela vidijo se tukaj v kopalnišću v hotelu pri Slonu, Rudolfinumu in mnogih zasebnih hišah.

Naročila za tukaj in na deželi vsprejema 349 9-9

stavbeno podjetje

Viljem Treo

Marije Terezije cesta št. 10 v Ljubljani.

št. 6771.

Razpis.

874 3-3

Za Kranjsko se razpiše

služba okrožnega zdravnika v Ribnici

z letno plačo 600 goldinarjev.

Prosilci za to službo naj vložijo svoje prošnje pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani

do 10. avgusta 1893. leta

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od dež. odbora kranjskega.

V Ljubljani, dné 24. julija 1893.

DR. ROMAN JACOBI,

zobni zdravnik v Ljubljani, Stari trg št. 4,

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi

umetne zobe in zobovja.

Plombira in trga zobe v narkozi (umetno spanje) brez bolečin. Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Ob praznikih od 9. do 11. ure dopoldne. — Ob petkih za siromake od 9. do 10. ure dopoldne. 86 (14)

Brata Eberl,

338 26-5

izdelovatelja napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in mebelje.

Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 4.

Prevzameta vsa v njih stroko spadajoča dela v mestu in na deželi. Dobra, fina dela, najnižje cene.

Najprimernejša darila za vsako priliko so

švicarske žepne ure

katere ima v največji izbiri v zalogi

France Čuden,

preje GEBÄ,

urar v Ljubljani,

Slonove ulice št. 11.

Po najnižji ceni dobé se tudi najraznovrstnejše

stenske ure, ure za dvorane in s stolom, ure-budilnice itd.

Največja zaloga prstanov, uhanov, verižic, srebrnih in zlatih, vse po tovarniški ceni. 185 19

Popravi izvršuje točno pod jamstvom. — Ilustrovani ceniki so franco na razpolago. — Poštna naročila izvršuje obratno.

V postojinski jami

priređi se

dné 15. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne

izvanredna veselica

z električno razsvitlavo, kakor o binkoštih vsacega leta.

Vstopnina za osebo 1 gld. — Otroci pod 10 leti so vstopnine prosti. 389 3-1

Solidne, zložne močne in čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja prva kranjska tvornica za upogneno pohištvo samo iz napojenega masivnega lesa.

Jos. Verbič-a

v Bistri, pošta Borovnica. (230 52-15)

10

goldinarjev

stane pri meni eden modro na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platnenim evilhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapciran modroci na peresih, je pač neumestno kupovati malo vredne nadomestke (kakor žicaste žimnice, slavnice itd.), kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapcirar v Ljubljani, Selenburgove ulice 1.

Ta domača, narodna trdka bodi prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu najboljšo priporočena za nakupovanje žimnic, garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrinjal in vsega v tapetniško obrt spadajočega dela.

Ceniki s podobami zastoj in franko. — Hitra in poštna postrežba, nizke cene. 536 50-39

Gričar & Mejač

prej M. Neumann

Ljubljana, Slonove ulice 11.

Največja zaloga

spomladne obleke, ogrtačev, menčikov, ponočnih sukenj

za gospode in dečke;

dežnih plaščev, jopic, mantelet, pelerin

za gospé in gospodičine.

Obleke in plašči za otroke vsake starosti.

Točno izvrševanje naročil na vsakovrstno

duhovniško obleko

iz dobrega blaga po nizkih cenah.

167 (20)

Uniforme

za državne uradnike vseh kategorij.

Zaloga najmodnejšega tu- in inozemskega

suknenega blaga (štofa)

iz kojega se izdelujejo po meri obleke, ogrtači in vse drugo za gospode, dežni plašči, jopice, manteleti in vsi konfekcijski predmeti za gospé in gospodičine po najnovejšem kroju na Dunaju, in ki se tudi po jako nizki ceni oddaje na meter.

Najboljše srajce, manšeti in ovratniki.

Najnovejše kravate.

**Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo!**

Mlatilnice, vitla, trisore
Bistline mlite za žito
resalnice za krmo
Avtomatični
aparati proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v
obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
raspoložo v najnovjših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Dopisno Dostavni katalogi v slovenski in nemški jeziki enostojno in
podatljivo priložilo.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se daje na poskusno.
Čese so se znova znižale! Prekopalcem znaten popust!

176 15-9

**Prodá se čisto nova, lepa
hiša,**

stojéča ob cesti prav blizu farne cerkve na Bučki, v kateri
je sedaj e. kr. pošta. Hiša ima tri sobe, kuhinjo, dve veliki
kleti; pokrita je z barvano cementasto opeko. Pri hiši je okrog
in okrog lep sadni vrt z različnim sadjem, katerega se drži
njiva; pripravna je za prodajalnico ali tudi gostilno,
ker je tam pet širnoznanih sejmov

Več se izve pri farnem uradu v St. Lovrencu ob Te-
menici, pošta Trebnje. 382 2-2

J. Hafnerjeva pivarna

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga priznana izvrstnega vrhniškega
piva. — Naročila na pivo v sodčkih in
zabojih po 25 steklenic. Dostavljenje na
dom brezplačno. 275 (20-12)

Znana restavracija s prostorno dvorano
in najlepšim velikim, zračnim vrtom.

Novourejeno krilo kegljišče, pripravno prav
posebno za družbinsko kegljanje.

Uhod tudi iz Poljske ulice.

Zdravila za živino.

*Skušena redilna štupa
za živino,*

za konje, rogato živino, ovce in
prašiče itd.

Rabi se skoro 40 let
z najboljšim vspe-
hom večinoma po hlevih,
ako živinče ne more
jesti, slabo prebav-
lja; zboljšuje mleko in
nareja, da krave dajo
več mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr.,
5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za
konje, pomaga pri pre-
tegu žil, otekanju
kolén, otrpnenju v
v boku, v križu,
otekanju nog, me-
hurjih na nogah itd.
Steklenica z rabilnim
navodom vred stane le
1 gld., 5 steklenic samo
4 gld.

Ta zdravila za živino se dobijo v 203 17

Iekarni Trnkoezi-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Paziti treba pri kupovanju

Zacherlina

(tega izvrstno učinkujočega sredstva
za uničenje vsakovrstnega mrčesja).

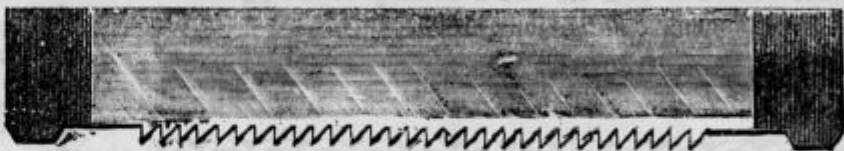
Kupovalka: Zakaj mi ponujate
prašek v odprtem zavitku? Zahte-
vala sem vendar „Zacherlin“, kateri
je dobiti edino le v steklenicah! —
Druzega praška ne sprejemem, ker znano
je, da se zlorabi ime „Zacherlin“,
ako se prodaja navadni prašek proti
mrčesju v zavitkih, škatljicah ali škr-
nicljih. Zahtevam torej prašek v zape-
čatenih steklenicah z imenom „Zacherl“ ali pa mi vrnite

denar. — Prevariti se ne dam!

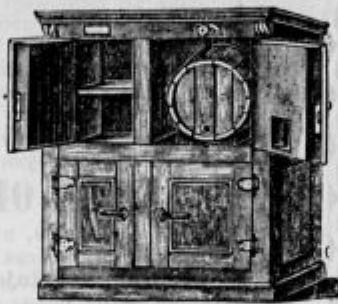
265 10-6

V Ljubljani:	Anton Krisper,
Ivan Luckmann,
J. Klauer,
Jeglič & Leskovic,
Peter Lassnik,
Ivan Perdan,
H. L. Wencel,
Frane Terdina,
Ivan Fabian,
Karol Karinger,
Mihael Kastner,
Josip Kordin,
M. Lavrič,
Alojzij Lenček,
Karol Planinšek,
Viktor Schiffer,
M. E. Suppan,
Schussnig & Weber,	V Ljubljani:	Ivan Jebačič,
Anton Ditrich,
G. Pikel,
Frane Kogej,
V Škofji Loki:
Hedvik Fabiani,
V Polh. Gradcu:
Ana Leben,
V Borovnici:
Frane Verbljč,
V Kočevju:
Fr. Loj.,
Frane Kren,
Peter Peschke,
Na Krškem:
R. Engelsberger,
Frane Zesser,
Ant. Kline,
Frane Kos,
V Kranju:
F. Dolenc,
Karol Šavnik, lekar,
Frane Kovač,
Alojzij Gatsch.	V Litiji:	Lebinger & Bergman.
Fr. Kovač.
V Postojni:	"	V Škofji Lokih:	Hedvik Fabiani,	V Hribu:	Anton Majcena,
Sbil & Petrovič.
V Škofji Lokih:	"	V Polh. Gradcu:	Frane Kogej,	V Mokronogu:	Josip Schuller.
V Borovnici:	"	V Borovnici:	Frane Verbljč,	Na Mirni:	M. Brilej, A. Bučar.
V Kočevju:	"	V Kočevju:	Fr. Loj.,
Frane Kren,
Peter Peschke,	V Radovljici:	Homann,
A. Robleek.
Na Krškem:	"	Na Krškem:	R. Engelsberger,
Frane Zesser,	V Radečah:	J. Trepetschnigg,
Br. Wakonigga nasl.
V Dvoru:	"	V Dvoru:	Ant. Kline,
Frane Kos,	V Novem Mestu:	A. Pauser.
V Idriji:	"	V Idriji:	F. Dolenc,
Karol Šavnik, lekar,
Frane Kovač,	V Zagorju:	R. E. Michelič,
Ivan Müller st.,
Edm. Zangger.
V Kranju:	"	V Kranju:	F. Dolenc,
Karol Šavnik, lekar,
Frane Kovač,	V Kamniku:	Edm. Zangger.
V Ložu:	"	V Ložu:	Frane Kovač,
Alojzij Gatsch.	V Žužemberku:	Jakob Dereani.
V Kostanjevici:	"	V Kostanjevici:	Alojzij Gatsch.	V Črnomlju:	Andrej Laekner,
Ludovik Perse,
				V Bledu:	Oton Wölfling.

Najnižje cene
in
najboljše blago.

Najnižje cene
in
najboljše blago.

Najboljše in najceneje

kupuje se
železo, raznovrstna železnina, ce-
ment, okove itd. pri

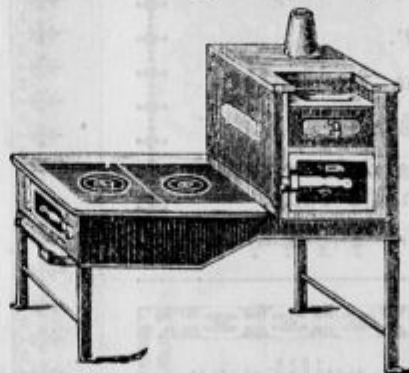
Andreju Druškoviču,

v Ljubljani

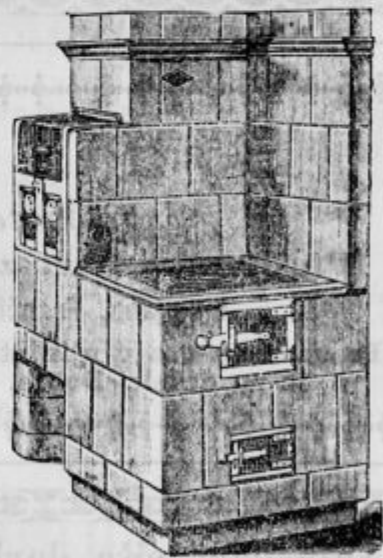
Mestni trg 10.

ZALOGA

272 14
nagrobnih križev, štedilnikov in
njih posameznih delov, ledenic,
finih žag itd. po najnižjih cenah.

Zaloga
železniških
šin
po
najnižjih
cenah.

Dunajska borza.

Dne 5. avgusta.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. — kr.
Erebrna renta 5%, 16% davka	96 " 70 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 80 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 55 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	980 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	337 " — "
London, 10 funtov strl.	125 " 25 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 89 "
Cesarski cekini	5 " 89 "
Nemških mark 100	61 " 15 "

Dne 4. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 65 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 55 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 " 75 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	192 " 25 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "
Zastavna pisma	— " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	197 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " 50 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	142 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 30 "
Salmove srečke, 40 gld.	66 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— " — "
Ljubljanske srečke	23 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2885	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " — "
Papirnih rubeljev 100	128 " 50 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobika.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.